

Justitsministeriet Justitsministeriet
Lovafdelingen Lovafdelingen

Kontor: **Formueretskontoret** For-
mueretskontoret
Sagsnr.: **2006-792-0176** 2006-792-
0176
Dok.: **JTS40572** JTS40572

Besvarelse af spørgsmål nr. 158 af 10. januar 2006 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Ministerens kommentarer udbedes til vedlagte artikel i Jydske Vestkysten 28/12-05:
”Forsikring dækker trods sprit i blodet”. Ministeren bedes herunder:

- a) indhente en udtalelse fra forsikringsbranchen og tilsende denne til udvalget
- b) redegøre for lovgivning og retspraksis på området
- c) oplyse, om det er korrekt, at retspraksis på forsikringsområdet ikke har fulgt med lovgivningen, som har nedsat grænsen for spirituskørsel til 0,5 promille.”

Svar:

Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra forsikringsselskabernes brancheorganisation, Forsikring & Pension, om forsikring og spirituskørsel. Udtalelsen vedlægges.

Besvarelsen af spørgsmålet om, hvorvidt en forsikring dækker skader, som en sikret har forårsaget i beruset tilstand, er afhængig af, om spørgsmålet angår den lovpligtige ansvarsforsikring eller en frivillig tegnet kaskoforsikring.

For så vidt angår den lovpligtige ansvarsforsikring hæfter forsikringsselskabet umiddelbart over for skadelidte for det erstatningsansvar, der efter færdselsloven påhviler et motorkøretøjs ejer, bruger eller fører, jf. § 108, stk. 1, i færdselsloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 1079 af 14. november 2005. En aftale mellem forsikringsselskabet og forsikringstageren om, at selskabet skal have regres mod den ansvarlige efter færdselsloven, når forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved dennes uagtsomhed, kan kun håndhæves, hvis forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved grov hensynsløshed, jf. § 108, stk. 2.

For så vidt angår kaskoforsikringen følger det af § 20, 1. pkt., i forsikringsaftaleloven, at det ikke med retsvirkning kan aftales, at et forsikringsselskab skal være fri for ansvar, hvis forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved en uagtsomhed, der ikke kan betegnes som grov. Denne bestem-

melse er dog ikke til hinder for, at det kan aftales, at selskabet skal være fri for ansvar for forsikringsbegivenheder, som den sikrede har forårsaget under selvforskyldt beruselse, jf. § 20, 2. pkt.

Det fremgår af Forsikring & Pensions udtalelse, at alle bilforsikringselskaber undtager dækning af skader, der skyldes selvforskyldt beruselse.

For at et selskab kan blive fri for ansvar, er det ifølge retspraksis og praksis ved Ankenævnet for Forsikring bl.a. en betingelse, at den sikrede har haft en alkoholpromille på mindst ca. 1,20. Alkoholpromillens størrelse er ikke det eneste forhold, der lægges vægt på ved vurderingen af, om et uheld skyldes selvforskyldt beruselse. Endvidere skal beruselsen som nævnt være ”selvforskyldt”, og den skal have været den væsentligste årsag eller hovedårsag til uheldet. I det omfang en skade ikke skyldes beruselsen, bliver selskabet således ikke fri for ansvar, selv om alkoholpromillen er på 1,20 eller derover. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvis uheldet skyldes, at et træ under en storm vælter ned over en bil, uden at den berusede fører har mulighed for at reagere. Bedømmelsen af, om en skade skyldes selvforskyldt beruselse, baseres på en konkret vurdering af de nærmere omstændigheder ved det pågældende uheld sammenholdt med alkoholpromillens størrelse.

Der er intet nødvendigt sammenfald mellem den strafferetlige bedømmelse efter færdselslovens bestemmelser om spirituskørsel og den civilretlige bedømmelse efter forsikringsaftalelovens § 20, 2. pkt. Den strafferetlige bedømmelse kan dog i praksis have en afsmittende effekt på den civilretlige bedømmelse. Således har grænsen for ubetinget frakendelse af førerretten ved kørsel efter indtagelse af alkohol, der som udgangspunkt er en alkoholpromille på over 1,20, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, formentlig haft en afsmittende effekt på bedømmelsen efter forsikringsaftalelovens § 20, 2. pkt., jf. herved Ivan Sørensen, Forsikringsret, 4. udgave (2005), s. 448, og Henning Jønsson og Lisbeth Kjærgaard, Dansk Forsikringsret, 8. udgave (2003), s. 289.

Det bemærkes i den sammenhæng, at ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven blev færdselslovens terminologi ændret, således at enhver overtrædelse af lovens forbud mod at føre motordrevet køretøj efter indtagelse af alkohol betegnes spirituskørsel. Forud for denne lovs ikrafttræden var promillekørsel betegnelsen for kørsel med en alkoholprocent i blodet på mellem 0,50 og 1,20 promille, mens spirituskørsel var betegnelsen for kørsel med en alkoholprocent på over 1,20 promille. Betegnelsen spirituskørsel betegner nu al kørsel med en alkoholprocent i blodet på over 0,5 promille. Ved loven blev grænsen for ubetinget frakendelse af førerretten ved kørsel efter indtagelse af alkohol derimod ikke ændret. Ubetinget frakendelse af førerretten forudsatte før lovændringen som udgangspunkt en alkoholpromille på over 1,20, og denne grænse er fortsat gældende.

Jeg finder ikke, at avisartiklen giver anledning til at foreslå ændringer i den forsikringsretlige lovgivning. Man bør efter min opfattelse være varsom med at sammenkæde det strafferetlige ansvar for spirituskørsel og mulighederne for at få erstatning fra et forsikringsselskab. Spirituskørsel skal naturligvis sanktioneres. Den ovenfor nævnte ændring af færdselsloven indebar da også en betydelig skærpelse af straffen for spirituskørsel. Regler om erstatning og forsikring tjener et andet formål, og der kan i praksis forekomme en lang række situationer, hvor en person godt nok har foretaget en strafbar handling, men hvor det ikke desto mindre vil forekomme urimeligt og uproportionalt at nægte vedkommende erstatning.